

ارتباط بین سلامت دهان و دندان و سلامت عمومی بدن

دکتر پدram بهلولی

دندان های طبیعی در چند سال گذشته قابل ملاحظه بوده است. برای مثال طبق برآورد انجمن دندانپزشکان آمریکا، تعداد درمان های مربوط به ریشه دندان در سال ۱۹۶۹ حدود ۶ میلیون بوده است در حالی که ده سال بعد، در سال ۱۹۷۹، تعداد درمان های ریشه ۱۷۳۹۰۰۰۰ و در سال ۲۰۰۰، بیش از سی میلیون بوده است.

التهاب و عفونت ریشه دندان در نتیجه ورود باکتری ها و مواد ترشح شده از آنها به داخل کانال دندان ایجاد می شود. برای درمان این نوع عفونت، دندانپزشک باید کلیه نسوج ملتهب و عفونی داخل کانال دندان را خارج کند. این نسوج شامل عروق و اعصاب است که هر چند در مراحل رشد و تکامل دندان ضروری است، اما بعد از تکامل ریشه دندان، خارج نمودن این اعصاب و عروق

و مزمن در این ناحیه می شود و چنانچه این عفونت ها درمان نشود، در بعضی مواقع می تواند به بیماری های قلبی و عروقی، صدمات شدید مغزی و حتی به مرگ بیمار منجر شود.

در اکثر موارد دندان های صدمه دیده و عفونی را می توان با درمان مناسب ریشه (Root Canal Treatment) حفظ کرد. نگهداری دندان های طبیعی به پخش یکسان نیرو در هنگام جویدن غذا کمک می کند و از تحلیل استخوان و ماهیچه های فک و صورت جلوگیری می کند. حفظ و نگهداری دندان های طبیعی نه تنها به سلامت عمومی بدن کمک می کند، بلکه از لحاظ هزینه درمانی هم برای بیمار به صرفه تر است.

افزایش آگاهی و توجه مردم به حفظ

ارتباط بسیاری از بیماری ها از جمله بیماری های قلبی، دیابت و حتی بعضی از سرطان ها با سلامت دهان مشخص شده است و به همین دلیل توجه به سلامت دهان و دندان از اهمیت بالایی برخوردار است.

طبق آمار NHANES، بین سال های ۲۰۰۲-۱۹۹۹، ۸۷ درصد افراد بین ۲۰ تا ۳۹ سال و ۹۵ درصد افراد بین ۴۰ تا ۵۹ سال دارای پوسیدگی تاج دندان بوده اند. مهمترین عامل بیماری های دهان و دندان، پایین بودن بهداشت عمومی افراد است که شامل مسواک زدن و نخ کشی دندان و معاینه توسط دندانپزشک در هر شش ماه می شود. از عوامل دیگر، تصادفات و ضربه به ناحیه فک و دهان است که متعاقباً می تواند باعث عفونت دهان و دندان شود. عفونت های فک و صورت باعث دردهای شدید

هموطنان عزیز:

یکی از اهداف انجمن پزشکی ایرانیان مقیم آمریکا شعبه تگزاس، ارتقاء سطح اطلاعات عمومی، آموزش و کمک‌های پزشکی به ایرانیان عزیز است. جامعه ایرانی همانند بسیاری از جوامع مهاجر در آمریکا، دارای نیازهای خاص فرهنگی، اجتماعی و پزشکی است. پاسخ‌گویی به این نیازهای خاص است که باعث ایجاد گروه‌ها و انجمن‌های مختلف از جمله انجمن پزشکی و پیراپزشکی ایرانیان مقیم تگزاس شده است. در راستای ایفای این نقش، اعضای انجمن با همکاری ماهنامه عاشقانه تعهد نموده‌اند که هر ماه مطالبی در رابطه با مسائل مهم و شایع پزشکی، با متنی ساده، برای هم میهنان عزیز تهیه نمایند. از خوانندگان این مقالات خواهشمندیم که نظریات و سؤالات خود را به آدرس انجمن IAMA، P.O.Box 570233, Houston, TX 77257 بفرستید و یا از طریق تلفن ۲۴ ساعته، با شماره:

3900-773-281 انجمن با ما در میان بگذارید. نظریات شما مطمئناً به کیفیت این مقالات کمک بسیار خواهد کرد.

دکتر شاهین شیرزادی

رئیس انجمن پزشکی ایرانیان
مقیم آمریکا؛ شعبه تگزاس
tx@iama.org

عفونت اعصاب داخل دندان است که نیاز به درمان ریشه دندان دارد.

درد شدید در هنگام جویدن غذا می‌تواند به پوسیدگی، ترک دندان و یا عفونت ریشه دندان که به استخوان فک رسیده، مربوط باشد. شکستگی دندان و عفونت ریشه را می‌توان با درمان ریشه و قرار دادن روکش درمان نمود.

دردهای مزمن و طولانی بعد از خوردن غذا و یا نوشیدنی سرد یا گرم نشانه پوسیدگی گسترده دندان که به کانال دندان رسیده، می‌باشد.

درد دائم و پایدار همراه با تورم در ناحیه لثه و حساسیت دندان به لمس، مربوط به عفونت‌های گسترده تر و آبسه در آن ناحیه است که به درمان ریشه و جراحی برای تخلیه عفونت از داخل استخوان نیاز دارد. آبسه‌های دندانی بخاطر عفونت‌های درمان نشده ریشه ملتهب به وجود می‌آید. این آبسه‌ها می‌تواند در شرایط نادر باعث صدمات شدید مغزی و گاه مرگ بیمار شود.

در خاتمه، باید خاطر نشان کرد که حفظ و نگهداری دندان‌های طبیعی بهترین و مناسب‌ترین انتخاب درمانی برای بیمار است. در حال حاضر هیچ درمانی مانند روکش‌های جایگزین‌کننده دندان و حتی ایمپلنت‌های دندانی نمی‌تواند جایگزین دندان‌های طبیعی شما شود. با درمان ریشه دندان، اکثر دندان‌های آسیب دیده و عفونی قابل درمان هستند.

برای کسب آگاهی بیشتر به صفحه انجمن آندودانتیست‌های آمریکا
www.aae.org

مراجعه کنید.

ریشه صدمه‌ای به دندان نمی‌زند و خواص مکانیکی آن تغییر نمی‌یابد. دندانپزشک بعد از خارج کردن بافت‌های ملتهب و عفونی از داخل ریشه دندان و ضد عفونی کردن کانال دندان، آن را با موادی که با سیستم ایمنی بدن سازگاری دارد، پر می‌کند تا از عفونت دوباره دندان جلوگیری نماید.

دردهای مربوط به دندان:

حساسیت دندان‌ها به نوشیدنی‌های سرد معمولاً به دلیل پوسیدگی‌های کوچک تاج دندان، پرکردگی‌های ترک خورده، عود دوباره پوسیدگی و یا تحلیل لثه است که به راحتی با تعویض پرکردگی و راهنمایی‌های بهداشت دهان قابل درمان است.

حساسیت دندان‌ها به تغییر دما، می‌تواند حساسیت به سرما و یا گرما باشد؛ و بعد از درمان‌های دندانی، معمولاً مربوط به التهاب موقت اعصاب و عروق دندان است. التهاب موقت دندانی معمولاً در طول دو تا سه هفته بدون درمان اضافه برطرف می‌شود.

اما اگر حساسیت شدیدتر و

مداوم تر شود، بخصوص

حساسیت به گرما،

این حساسیت نشانه

